

Mødet den 12. Decbr. 1929.

Fraværende: J. Perregaard.

1. (J. Nr. 22³⁸—1929). Indenrigsministeriets Approbation paa Købekontrakt med Arbejdernes Andelsboligforening.

Toges til Efterretning.

2. (J. Nr. 535—1929). Indenrigsministeriets Samtykke til, at Kommunen overfører Brandforsikringen af sine faste Ejendomme til Købstadkommunernes Forsikringsforening.

J. Chr. Møller var paa Forhaand klar over, at Ministeriet straks vilde give Tilladelse hertil; men Taleren havde egentlig ikke troet, det var Meningen, at det hele skulde reassureres. Man sagde jo, at alle Veje fører til Rom, og her var man gaaet den Omvej at gaa over Kommunernes Forsikring for at komme ind i det kgl. octr. Brandassurance Compagni, og det blev næppe billigere end det nuværende. Men Meningen var, at der samtidig skulde spørges om, hvorvidt Kommunen har Lov til at være sin egen Assurandør. Det syntes at være en vis Stemning i Byraadet for en saadan Ordning, og Taleren kunde derfor ønske at vide, hvorfor Ministeriet ikke havde svaret paa dette Spørgsmaal.

P. Petersen fastslog, at den ministerielle Skrivelse beviste, hvad Taleren havde udtalt for 14 Dage siden, at Købstadkommunernes Forsikringsforening blot var Agent for det kgl. octr. Selskab. Det vilde altsaa sige, at man vil gaa ud af et gensidigt Selskab, hvor man har Part i en Formue paa 10—11 Mill. Kr. og ind i et andet, hvor man ikke har Krav paa noget som helst. Det var ikke nogen god Forretning for Kommunen, men det kunde selvfølgelig ændres endnu.

Borgmesteren svarede, at der var rettet Forespørgsel til Ministeriet i Henhold til den Beslutning, som var vedtaget i Byraadet, og Taleren havde jo ingen Indflydelse paa Ministeriets Svar.

Toges til Efterretning.

3. (J. Nr. 569—1929). **Regnskab for Admiral Krieger og Frues Legat i 1928.**

Toges til Efterretning.

4. (J. Nr. 570—1929). **Regnskab for Slagtermester S. L. Henriksen og Hustrus Legat i 1928.**

Toges til Efterretning.

5. (J. Nr. 23²⁴—1929). **Beretning om Begravelsesvæsenet i 1928—29.**

Toges til Efterretning.

6. (J. Nr. 494—1929). **Kritisk Revision af Havnens Regnskab for 1928—29.**

Fra de kritiske Revisorer, K. Moustén og Aage Jensen, forelaa følgende Erklæring:

»Vi har gennemset Havnens Regnskab for 1928—29 og finder ingen Anledning til at fremkomme med Bemærkninger.«

Tiltraadtes.

7. (J. Nr. 560—1929). **Indstilling fra Skoleudvalget om Behandling paa Skoletandklinikken af Elever fra Kommuneskolerne 1 Aar efter Udskrivningen.**

K. M o u s t e n henviste til Udtalelserne paa sidste Møde og foreslog at vedtage Skoleudvalgets Indstilling. Der var i Dag kommet en Skrivelse fra Tandlægeforeningen, hvori de anmodede om at faa Sagen udsat for at forhandle derom. Udvalget var selvfølgelig villig til at tage en Forhandling med Tandlægeforeningen, men det kunde lige saa godt ske, efter at Byraadet havde givet Udvalget Bemyndigelse til den foreslaaede Foranstaltning.

A. E. B a a s t r u p erklærede, at det principielle Synspunkt maatte være, at naar Eleverne gaar ud af Skolen, er Kommunen færdig med at tage sig af dem. Men der kunde selvfølgelig i visse Tilfælde afviges fra denne Regel, og Taleren var her gaaet med til det foreliggende Forslag udfra den Betragtning, at de 6 Kr. aarlig kan dække Udgiften, saa der ikke blev nogen Udgift for Kommunen eller Skatteyderne til denne Foranstaltning. Naar Hr. Moustén havde udtalt, at han kunde tænke sig det udvidet til 2 à 3 Aar, vilde Taleren dog straks tage Afstand fra denne Tanke, men det forelaa jo ikke i Øjeblikket. Taleren vilde altsaa henstille at tiltræde Forslaget.

K. M o u s t e n havde fremsat disse Udtalelser om en Udvidelse for egen Regning, og der havde ikke i Udvalget været Tale derom, ligesom det jo heller ikke var nævnt i Indstillingen. Skulde det Spørgsmaal senere komme frem, vilde det selvfølgelig først blive drøftet i Udvalget.

J. C h r. M ø l l e r syntes, at naar der nu var kommet en Skrivelse fra Tandlægeforeningen, hvori man anmodede om at faa Sagen udsat, fordi Foreningen ønskede at drøfte den paa sit Møde førstkommende Lørdag, saa havde det været smukkest at imødekomme den. Man

kunde naturligvis godt forhandle, efter at Forslaget var vedtaget, men det vilde være det høfligste at gøre det først. Men hvis Udvalget ikke mente dette, havde de selvfølgelig i deres Magt at faa Forslaget vedtaget straks.

B o r g m e s t e r e n mente, at Udvalget kunde komme til at sidde net i det, hvis man fulgte Møllers Forslag, og det kunde let blive Kommunen en dyr Streg.

C h r. C h r i s t i a n s e n forstod ikke den Modstand mod et Forslag, der vil betyde en stor Fordet for Ungdommen, og som ikke medførte en Øres Udgift for Kommunen. Taleren vilde meget anbefale at vedtage Forslaget, ellers kunde Udvalget let blive udsat for Vanskeligheder, naar der skulde forhandles med Tandlægerne.

Indstillingen vedtoges.

8. (J. Nr. 566—1929). Indstilling fra Brolægningsudvalget om **Indretning af en ny Oplagsplads for Vej- og Kloakvæsenet.**

Følgende Indstilling forelaa:

»Udvalget fremsender herved med Anbefaling vedlagte Forslag til Indretning af en ny Oplagsplads for Vej- og Kloakvæsenet, hvortil Udgiften er kalkuleret til 125000 Kr. (heri ikke indbefattet Udgiften til Jordarbejde).

Pladsen er tænkt beliggende Nord for Aaen og Vest for Vandværket, og der kan efterhaanden indtages ca. 21000 m². Der vil her blive Plads for en lang Aarrække, idet de 4 nuværende Oplagspladser har en Størrelse af ca. 14000 m².

Det er en meget stor Ulempe at have Oplagspladserne spredt beliggende, og de nuværende Oplagsskure er gamle og faldefærdige. Saafremt Kommunen bestemmer sig til en Forbrændingsanstalt beliggende ved Elektricitets-

værket, skal den vigtigste af de næværende Oplagspladser, ved Toldbodgade straks rømmes.

Det maa ogsaa bemærkes, at Kommunen ved Indretning af den ny Oplagsplads indvinder den nuværende Stenplads ved Fyensgade til andet Brug. Dette Areal repræsenterer en Værdi, der overstiger Udgiften ved Anlægget at den ny Oplagsplads.

Udvalget indstiller, at Udgiften, 125000 Kr. til Pladsens Indretning, fordeles over de 5 første Aar.«

A n d r. B i t s c h forelagde Sagen. Brolægningsudvalget havde igennem flere Aar gjort Forsøg paa at faa en bedre Oplagsplads; man havde for Tiden 4 saadanne, nemlig ved Nørrebrogade, Fyensgade og Toldbodgade samt Stenknuseranlægget ved Strandvejen, og det var et uheldigt Forhold m. H. t. Kontrol o. lign. Der havde i Sommer været forhandlet med Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse, og dette Udvalg havde peget paa Arealet mellem Vandværket og Ringgaden; derefter var der foretaget forskellige Belastningsprøver, som viste, at Arealet var anvendeligt. Der skulde saa opføres Skure til Biler, til Støbning af Cementfliser og meget andet, og ligeledes et Hus til Opsynsmanden. Alle disse Ting var anslaaet til at koste 125000 Kr. Heri var ikke medregnet Udgiften til den Jord, der skal køres ud paa Arealet; det blev ca. 30000 m². Udvalget havde ogsaa forhandlet med Havneudvalget om en Kajplads ved Havnen, og Havnen havde stillet forskellige Pladser i Udsigt ved det ny Havneanlæg mod Nord. Derved kunde der spares betydelige Transportudgifter, og Udvalget vilde gerne have Bemyndigelse til at forhandle videre med Havneudvalget om et Areal ved Havnen.

B o r g m e s t e r e n bemærkede, at Sagen angaaende Pladsen Vest for Vandværket havde været drøftet i Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse, og der var Enighed om, at den egnede sig godt til Formaålet. Angaaende en Havneplads, saa vilde der blive Plads ved Østbanen, og det kom man nok senere til Rette om.

J. C h r. M ø l l e r fandt ogsaa Pladsen ved Vandværket meget god, men kunde ønske at vide, hvad det vil koste at faa den omtalte Jord flyttet, og hvilken Konto denne Udgift skal tages paa. Det blev jo en betydelig Udgift, og Nødhjælpsarbejde kunde der næppe blive Tale om.

A n d r. B i t s c h svarede, at Udvalget ikke havde indhentet Tilbud paa Jordarbejdet og kunde derfor ikke nøjagtig opgive, hvad det vil koste; men det blev vel ca. 2½ Kr. pr. m². Udvalget havde heller ikke talt om, hvorledes Jorden skal flyttes, men den borgerlige Gruppe havde jo før holdt paa, at det bør ske med Trillebører, og det kunde Taleren godt være enig med dem i. Hvilken Konto det skulde tages paa, var ikke let at sige, men Kommunen havde jo udført mange Arbejder paa Kassebeholdningen, og det kunde man maaske ogsaa foreløbig gøre her. Udvalget vilde naturligvis forhandle derom, men ønskede Pladsen overladt først.

B o r g m e s t e r e n vilde alligevel henstille, at Brolægningsudvalget, naar det skal i Gang med dette Arbejde, afskaffer Trillebørerne og lægger Spor derud, saa vilde det sikkert kunne udføres for mindre end det halve af, hvad det vil koste med Trillebører. Angaaende Kassebeholdningen, saa raadede Byraadet derfor, men der var i den sidste Tid rørt godt ved den, og den kunde ikke holde til alt muligt. Man maatte derfor først vide, hvor Pengene skal komme fra.

J. C h r. M ø l l e r mente, at Udvalget nok kunde have mødt med et lille Overslag over dette Arbejde; det blev maaske dyrere end det øvrige; en saadan Udgift kunde næppe lægges paa et enkelt Aar, og maaske kunde Kassebeholdningen heller ikke holde dertil. Naar Hr. Bitsch udtalte, at den borgerlige Gruppe holdt paa Trillebører, var det vist en lille Omskrivning. Der var dengang Tale om en meget streng Vinter, hvor der absolut skulde skaffes Arbejde, og saa blev man uudertiden tvungen til at gaa med til noget, som man ellers ikke ønskede.

A n d r. B i t s c h syntes ikke, det hastede med at indhente Tilbud paa Jordarbejdet, da Udvalget formentlig ikke blev enigt om, hvorledes Arbejdet skal udføres. Men det vilde jo senere komme til Byraadets Afgørelse.

F o g h M o g e n s e n pegede paa, at Udvalget samtidig afstod de nuværende Pladser, og f. Eks. Pladsen ved Munkegade var meget værdifuld.

J. C h r. M ø l l e r fandt det meget mærkeligt af Udvalgets Formand paa Forhaand at bebude, at Udvalget ikke blev enigt om Indstillingen, for selv om man tænkte sig dette, plejede man dog ikke at udtale det i Forvejen. Det kunde tyde paa, at Flertallet ønsker Jorden flyttet paa almindelig Dagløn, og i saa Fald vilde det blive en meget dyr Historie for Kommunen.

B o r g m e s t e r e n gjorde opmærksom paa, at Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse, hvoraf Fabrikant Møller var Medlem, selv havde anvist Brolægningsudvalget Pladsen som udmærket egnet til Formaålet.

J. C h r. M ø l l e r svarede, at det var ikke Pladsen, der var Tale om.

B o r g m e s t e r e n hævdede, at det var netop

Pladsen, der laa for i Øjeblikket, og den havde Udvalget været enig om. Men maaske var der Mulighed for at fylde den op paa anden Maade, hvorved det blev meget billigere.

Chr. Christiansen anbefalede Indstillingen. Udvalget maatte først have Pladsen overladt, saa kunde man sikkert bagefter forhandle sig til Rette. Det var kun beklageligt, at Fabrikant Møller ikke var Medlem af Brolægningsudvalget, for i saa Fald havde Sagen nok været meget bedre undersøgt, men det var jo ikke Flertallets Skyld.

Indstillingen vedtoges enstemmig med 14 Stemmer.

9. (J. Nr. 578—1929). Andragende fra Teknologisk Institut om Støtte til Oprettelse af et Kursus for arbejdsløse Maskinsnedkere i Aarhus.

Chr. Christiansen gjorde opmærksom paa, at der her i Byen i Lighed med tidligere Aar var igangsat Undervisning for Arbejdsløse, og sidste Aar var der bl. a. et Kursus for Snedkere, som Kommunen ydede Tilskud til. Det saa derfor mærkeligt ud, at Teknologisk Institut igen i Aar forsøgte paa at lede en Skoleundervisning fra København, naar den lige saa godt kunde ledes fra Aarhus. Paa Kursuset i Fjor var der saa kendte Lærere som Snedkermester Rasmussen, Arkitekt Barnøe og Billedskærer Lassen, der alle paa det faglige Omraade besad lige saa stor Dygtighed som Lærerne paa Teknologisk Institut. Naar saa tilmed Undervisningen her kunde laves meget billigere end paa Teknologisk Institut, var der næppe Grund til at søge Forbindelse med København. Taleren henstillede at svare, at man ikke kan have noget med denne Sag at gøre.

J. Chr. Møller var enig med Hr. Christiansen heri. Det var ikke nogen billig Maade,

det skulde ordnes paa, idet Udgiften blev 115 Kr. pr. Elev. Naar Kommunen betalte saa meget til Teknisk Skole, var det ikke paakrævet at have København til at dirigere nogen Skoleundervisning i Aarhus, og hvis man gik med til dette, vilde det trække andre Fag med sig. Taleren kunde derfor støtte Hr. Christiansens Forslag.

Kunde ikke bevilges.

10. (J. Nr. 579—1929). Andragende fra Arbejdernes Fællesorganisation om Bevilling til Oprettelse af Bespisning af fattige i de strengeste Vintermaaneder.

Følgende Andragende forelaa:

»Arbejdernes Fællesorganisation i Aarhus drøftede paa Møde den 14. November Spørgsmaalet om fattiges Bespisning i de strengeste Vintermaaneder og vedtog at oprette en saadan Bespisning, hvorved der skabes Mulighed for, at fattige Mennesker uden Fattighjælps Virkning vil kunne faa et forsvarligt godt Maaltid Mad hver Dag i Tiden fra 15. Januar til 31. Marts.

Til dette Formaal har Fællesorganisationen samlet et Beløb paa ca. 2300,00 Kr. og anmoder herved det ærede Byraad om et Tilskud paa 10000,00 Kr., samt Anvisning af Lokaler.

Man har tænkt sig, at Bespisningen vil omfatte ca. 300 Mennesker daglig, og at Etablering og Udgifter til Driften i den anførte Tid vil andrage Kr. 12000,00.«

Leonhard Hansen forelagde Forslaget. Et saadant Foretagende burde være helt kommunalt, men det tillod Fattigloven ikke, hvorfor det maatte oprettes privat med Støtte fra Kommunen. Man havde igennem en Del Aar haft »Samaritanen«, men i de senere Aar var de private Tilskud til denne blevet meget smaa, saa den i det væsentlige var opretholdt af Kommunen.

Det maatte ogsaa være en Opgave, der tilkom det offentlige, at bespise de Mennesker, som ikke kan sørge for sig selv paa Grund af Arbejdsløshed o. lign. Selv om man i Aarhus havde stor social Forstaaelse, var der alligevel megen Nød til Stede, særlig i Vintermaanederne. Efter Forslaget vilde det blive noget anderledes end »Samaritanen«s hidtidige Virksomhed; den havde virket paa den Maade, at der en Gang daglig blev serveret varmt Mælk og Margarinebrød; men et saadant Maaltid var ikke tilstrækkeligt at gaa paa til næste Dag; derfor havde man drøftet Sagen og var enedes om det indsendte Forslag. Der kunde naturligvis siges derimod, at der kan maaske melde sig Folk, som i Forvejen er fattig-understøttede; men det vilde kunne hindres, hvis man anviste Lokaler paa Forsørgelsesanstalten; det var dog ikke det afgørende, og Taleren havde ikke noget imod, at det bliver et andet Sted; men paa Forsørgelsesanstalten kunde man kontrollere, at det ikke bliver Folk, der lever paa det offentliges Bekostning, selv om man ogsaa maatte indrømme, at den Understøttelse, der ydes dem, i mange Tilfælde er saa lille, at de nok kunde trænge til et Maaltid Mad. Der fandtes i Byen en hel Del underernærede Børn, og saadanne burde ogsaa have Adgang. Hvis men regnede med en Tid af 6 Uger og 300 Mennesker daglig, blev Udgiften ca. 8000 Kr. foruden 4000 Kr. til Etablering; heraf havde Arbejdernes Fællesorganisation indsamlet 2300 Kr., og maaske vilde der indgaa noget mere. Man vilde naturligvis indvende, at »Samaritanen« godt kunde have fortsat sin Virksomhed, men Arbejderne havde ment, at den Form, som den arbejdede under, ikke i Længden var forsvarlig. Taleren vilde takke de

Mennesker, der havde opretholdt »Samaritanen«, specielt dem, der havde deltaget i Arbejdet uden noget Vederlag. Men Formen var som sagt ikke tidssvarende, og Taleren vilde anbefale at tiltræde det foreliggende Forslag.

J. C h r. M ø l l e r fandt, at det var en temmelig stor Mundfuld, Leonhard Hansen her forlangte. Naturligvis tillod Fattiglovgivningen ikke, at det offentlige forsørger Folk paa den Maade, og derfor skulde det ydes som Tilskud. Men det vilde vel altid blive en Slags Supplering til Fattigunderstøttelse, Hjælpekasse eller lignende. Taleren kunde ikke tænke sig, at der blev nogen effektiv Kontrol, og Folk, som understøttedes af Hjælpekassen, kunde derfor godt gaa hen og spise deres varme Ret. Det lød ikke godt, naar Leonhard Hansen udtalte, at Mælk og Brød er ikke noget, som man kan byde Folk at gaa paa; mange havde sikkert den Anskuelse, at det var noget af det bedste og ofte mere nærende end en anden varm Ret. Naar der taltes om den strenge Vinter, var det dog naturligst at vente og se, om der kom nogen saadan, for hidtil havde man ingen Vinter haft, og intet Arbejde var standset af den Grund; derfor var der kun lidt Anledning til at forlange en saadan Bevilling paa nuværende Tidspunkt. Angaaende Børnene, saa glemte man vist, at der var etableret Skolebespisning, og det burde være tilstrækkeligt for disse; det vilde ogsaa være uheldigt at vænne Børnene til noget, som de næppe kunde vente at faa gennem hele Livet. Naar det ikke skulde gælde dem, som fik Fattigunderstøttelse eller Hjælp af Hjælpekassen, kunde det vel knibe med at finde et tilstrækkeligt Antal, hvis det da ikke skulde være de saakaldte permanente Arbejdsløse;

men det var næppe Byens Hovedopgave, at give disse varm Mad hver Dag. Talerens Gruppe kunde ikke stemme for Forslaget, men naar det var stillet fra den Side, vilde det selvfølgelig blive vedtaget.

C h r. N i e l s e n anbefalede varmt det foreliggende Forslag, for den Maade, hvorpaa Bespisningen af Byens allerfattigste Mennesker hidtil var foregaaet, var ikke Byen helt værdig, og det var Kommunen, som gav langt det meste af Tilskudet dertil. Taleren var ikke nogen Ynder af den private Godgørenhed; de Folk, som gav noget, havde nok som Regel de bedste Hensigter dermed, men dybest set var det et Slag i Luften og bidrog undertiden til at forhindre en virkelig Ordning. Der fandtes i Landet ca. 650 private Velgørenhedsforeninger, som ikke havde noget som helst med hinanden at gøre, og derved fik Folk den Ide, at der blev gjort tilstrækkeligt for de fattige her i Landet. Det var ikke noget saa forfærdeligt, om en gammet alderdomsunderstøttet Mand, eller en, som fik 7 Kr. ugentlig til Huslejhjælp, skulde faa et Maaltid Mad 2—3 Gange om Ugen; men der fandtes Hundreder af Mennesker i Byen, der ikke havde Krav paa at faa noget af Hjælpekassen, saa der blev Folk nok til Bespisningen. »Samaritanen«s Virksomhed var ikke altid heldig, og man kunde undertiden se Smaabørn under den skolepligtige Alder staa og fryse udenfor, mens de ventede paa at komme ind og faa deres Mælk og Brød. Naar Kommunen betalte det meste af, hvad det koster, burde det ogsaa foregaa under Former, som man kunde være bekendt. Taleren vilde ogsaa takke de Folk, der havde assisteret ved »Samaritanen«, men man burde ikke opretholde en Institution, som man ikke fandt forsvarlig. Arbej-

derne havde ydet deres Skærv til den foreslaaede Bispising, og hvis muligvis Arbejdsgiverne vilde yde et lignende Beløb, blev det jo saa meget mindre for Kommunen at betale.

J. C h r. M ø l l e r bemærkede, at naar den private Velgørenhed skulde kaldes et Slag i Luften, var der jo ikke særlig Grund til at følge de store Opraab i alle Byens Blade om at yde Bidrag til Fattiges Jul, og Hr. Nielsens Udtalelser vilde næppe gavne i den Retning. Hvis der fandtes flere Hundrede, der ikke havde Adgang til Hjælp af Hjelpekassen, saa var de næppe værdige til nogen som helst Understøttelse, saa maatte det være Folk, som overhovedet ikke vilde bestille noget, og der var da næppe Anledning til at oprette Bispising for dem. »Samaritanen« havde sikkert gjort meget godt og kunde fortsætte paa samme Maade med Tilskud fra Kommunen, og der var ogsaa i Aar afsat et Beløb paa Budgettet hertil.

L e o n h a r d H a n s e n var selvfølgelig klar over, at Fabrikant Møller vilde gaa imod Forslaget; hans Velvilje overfor de fattigste i Samfundet var jo velkendt. Taleren erindrede fra en Budgetbehandling, at Fabrikant Møller lovede at garantere, at der ikke skulde komme flere sociale Love, som bragte Udgifterne paa Forsørgelsesvæsenets Budget til at stige; men 14 Dage efter steg det nævnte Budget netop paa Grund af nye Love. Hvis Fabrikant Møller her vilde garantere, at der ingen Vinter kom, kunde der selvfølgelig spares en Del paa Forslaget; men Forholdet var dog saaledes, at der allerede nu var Trang til en Bispising. Forslagsstillerne regnede imidlertid med, at der i Aar som altid vilde komme en Vinter, og det var for sent at komme med For-

slaget, naar Vinteren var indtruffet. Der fandtes i Byen mange Børn under den skolepligtige Alder, som trængte til et saadant Maaltid Mad. Bispisningen var ikke oprettet for Folk, som er under offentlig Forsorg, saafremt de fik tilstrækkeligt at leve af; men det var undertiden saa lidt, at de daarligt kunde klare sig dermed. Naar Fabrikant Møller udtalte, at de Folk, som ikke kunde faa noget af Hjælpekassen, ikke var værdige at hjælpe, saa glemte han, at der var en hel Del ganske unge Mennesker, som man havde vedtaget at udelukke fra Hjælp, og naar de saa ikke kunde skaffe sig Arbejde, havde de overhovedet intet at leve af. Saadanne trængte i høj Grad til et Maaltid Mad om Dagen. Saafremt Forslaget blev vedtaget, vilde Taleren henstille at henvise Sagen til Forsørgelsesudvalget.

C h r. N i e l s e n fastholdt, at den private Godgørenhed dybest set skadede den sociale Lovgivning, og det var nærmest beklageligt, at det skulde være nødvendigt at bede Borgerne give en Skærv til Bispisning af fattige i Julen. Taleren underkendte ikke de Menneskers Handlemaade, som gav noget til Indsamlingen, men fattige Mennesker burde ogsaa have noget at leve af paa andre Tider end i Julen. Det var vel ikke nødvendigt for at være konservativ tillige at være Profos overfor de allerfattigste i Samfundet.

A n d r. B i t s c h anbefalede Forslaget. Da man oprettede Herberg for Hjenløse, var der megen Modstand derimod; men det maatte kaldes en stor Velgerning, og det samme vilde den foreslaaede Bispisning blive. Der fandtes i Byen mange Aldersrentenydere, som kun fik 42 Kr. pr. Maaned, og naar de deraf skulde betale deres Husleje, blev der ikke meget tilovers.

J. C h r. M ø l l e r havde ikke sagt, at der ingen Vinter blev, men at der ingen Vinter havde været endnu, og saa kunde man vente med denne Foranstaltning, til man saa, om der blev nogen Vinter. Den sidste Aldersrentelov nedsatte Taksterne for dem, som havde Formue, men ikke for andre, og hvis nogen kun fik 42 Kr. om Maaneden, maatte det være enlige Personer og ikke Familier. I Almindelighed fik Aldersrentenyderne vist saa meget, at de kunde leve deraf og ikke nødvendigvis burde have et Maaltid Mad daglig. Taleren vidste ikke rigtig, hvad Chr. Nielsen mente med, at »dybest set« var den private Velgørenhed et Slag i Luften. Hvis han vidste, hvor mange Menneske i Byen der giver store Beløb bort uden at ønske deres Navne frem, saa vilde han næppe udtale sig saaledes. Hvis det var vedtaget, at unge Mennesker ikke kan faa Hjælp af Hjælpekassen, blev Bestemmelsen i hvert Fald ikke overholdt, hvilket et Medlem af Hjælpekassebestyrelsen havde meddelt. Taleren vilde vedblivende anbefale at stemme imod Forslaget.

B o r g m e s t e r e n gik ud fra, at hvis Forslaget vedtoges, vil Budgetudvalget optage et tilsvarende Beløb paa det kommende Aars Budget.

Andragendet bevilgedes med 12 Stemmer mod 8.

11. (J. Nr. 507—1929). Forslag til Fundats for Smede- og Maskinarbejdernes Fagforenings Stiftelse i Aarhus.

Legatudvalget linder intet mod Fundatsen at erindre.

Tiltraadtes.

12. (J. Nr. 2¹⁹²—1929). Andragende om Dispensation fra Bestemmelserne for Anbringelse af Gasbadeovne for Pontoppidansgade Nr. 26.

B o r g m e s t e r e n öplyste, at der var stillet Forslag om, at alle Badeovnene skulde fornyes i Henhold til Nutidens Krav, men Bygningskommissionen havde fundet det lidt for skrap og foreslog at nøjes med at stille Kravet for det ene Badeværelses Vedkommende og saaledes, at de andre Badeværelser moderniseres, efterhaanden som Badeovnene gaar til.

H. P. C h r i s t e n s e n skulde ikke blande sig i selve Sagen, men vilde foreslaa, at der optages en Forhandling mellem Brolægnings- og Belysningsudvalget om at faa alle Sager angaaende Lys og Gas lagt fra Brolægningsvæsenet til Belysningsvæsenet. Man hørte i mange Tilfælde Klager over, at saadanne Sager behandles altfor strengt, og det vilde sikkert være mest praktisk, om disse Ting blev lagt under Belysningsvæsenet.

A a g e J e n s e n vilde støtte H. P. Christensens Forslag. De Forretninger, som handlede med saadanne Varer, blev ofte stillet overfor det Spørgsmaal, at en Husejer ønskede at benytte en Gaskamin eller Gasbadeovn, men saa fik han som Regel den Besked, at hvis han vilde rive Huset ned og bygge et nyt, kunde han maaske faa Tilladelse dertil. I flere andre Byer var f. Eks. Kaminer stærkt benyttede Foraar og Efteraar, men det var næsten umuligt at faa Tilladelse dertil i Aarhus, fordi det var forbudt i de gamle Bestemmelser. Der blev nævnt, at der kunde ske Forgiftningstilfælde derved, men saavidt Taleren vidste, var det aldrig sket.

A n d r. B i t s c h kunde godt gaa med til en Forhandling om denne Sag, for der var maaske noget naturligt i, at det kom under Belysningsvæsenet. Angaaende Gasbadeovne, saa skete det vist engang imellem, at de slog Folk ihjel, men

det var maaske ikke den Slags, som Hr. Aage Jensen handlede med.

J. R. F a n g e r gjorde opmærksom paa, at disse Krav var ikke noget, som Udvalget havde fundet paa; det var Reglementets Bestemmelser, og de skulde jo overholdes.

B o r g m e s t e r e n bemærkede, at de to Udvalg jo kunde snakke derom.

Bevilgedes.

13. (J. Nr. 583—1929). Skrivelse fra Ministeriet for offentlige Arbejder angaaende Indbydelse til Møde vedrørende Udvidelse af Havnen foran Aarhus Østbanegaard.

B o r g m e s t e r e n meddelte, at Havneudvalget havde faaet Budgettet for 1928—29 med Havneudvidelserne approberet, men da man saa indsendte det for 1929—30, blev det oversendt til Banechef Flensborg, og der blev det standset, saa det var endnu ikke approberet. Der var saa ført Underhaandsforhandlinger om Udvidelsen ved Østbanegaarden, som resulterede i et Møde i Aarhus mellem Havneudvalget og Repræsentanter for Statsbanerne, nemlig Trafikchef Aalborg og Ingeniør Frederiksen. Der blev forhandlet om Skellet mellem Statsbanerne og Havnen, og man fandt en Løsning, som begge Parter kunde være tjent med, men denne Indstilling blev kasseret af Banechef Flensborg. Man meddelte saa Ministeriet, at som Sagen laa, var det Ministeriet, der maatte indbyde til Møde; nu forelaa denne Indbydelse, og Byraadet skulde vælge Repræsentanter til at deltage i Forhandlingen. Hvis man ønskede at vælge Repræsentanter udenfor Havneudvalget, vilde de selvfølgelig faa alt det foreliggende Materiale udleveret. Skønt Budgettet altsaa ikke var approberet, havde man fortsat Arbejdet, for

man kunde ikke finde sig i, at en Statsinstitution skulde standse det kommunale Liv, og det vilde være sket her, hvis man skulde have ventet paa Approbationen. Til nye Arbejder var medgaaet 1233000 Kr. foruden den almindelig daglige Drift, men Indtægterne havde heller ikke svigtet, idet de til 1. December havde været 1212000 Kr. Der var ialt budgetteret en Indtægt paa 1400000 Kr., og det vilde være indgaaet til 1. Januar, og de næste 3 Maaneders Indtægt vilde saa være rent Overskud til at arbejde videre med. Hvis man havde det saaledes i Kommunens Kasse, var der ikke saa megen Grund til at holde igen m. H. t. Kassebeholdningen.

Havneudvalget valgtes til at repræsentere Kommunen ved Forhandlingsmødet.
